

Tentamensskrivning i SF1633 Differentialekvationer I.

Tisdagen den 7 januari 2014, kl 0800-1300.

Hjälpmedel: BETA, Mathematics Handbook.

Redovisa lösningarna på ett sådant sätt att beräkningar och resonemang är lätta att följa. Svaren skall ges på reell form.

Del 1 är avsedd för betyg E och omfattar 3 uppgifter.

För betyg E krävs 3 godkända moduler.

För betyg FX krävs 2 godkända moduler.

Del 2 är avsedd för högre betyg, A, B, C och D, och omfattar totalt 20 poäng.

För betyg A krävs förutom 3 godkända moduler även 15 poäng på del 2.

För betyg B krävs förutom 3 godkända moduler även 11 poäng på del 2.

För betyg C krävs förutom 3 godkända moduler även 7 poäng på del 2.

För betyg D krävs förutom 3 godkända moduler även 3 poäng på del 2.

Uppgifterna 11-15 ger 4 poäng vardera.

Del 1

Modul 1.

Befolkningen i en liten stad växer med en hastighet som är proportionell mot befolkningmängden.

Den ursprungliga befolkningen på 500 personer har på 10 år växt med 10%.

Ställ upp en differentialekvation för befolkningmängden och tillhörande villkor.

Det påstås att antalet personer i den lilla staden understiger 600 personer efter 20 år.

Undersök om påståendet är sant eller falskt.

Modul 2.

Låt $y = t^2$ vara en lösning till differentialekvationen $t^2y' - 3ty' + 4y = 0$, $t > 0$.

Bestäm den allmänna lösningen till differentialekvationen $t^2y' - 3ty' + 4y = 4t^2$, $t > 0$.

Modul 3.

Den 2-periodiska funktionen f kan utvecklas i en cosinusserie och en sinusserie på intervallet $-1 < x < 1$.

Ange vad respektive serie konvergerar mot för $x = 0$ då $f(x) = x^2 + 5$, $0 < x < 1$

Del 2

11. I en populationsmodell är den **relativa** tillväxthastigheten, som funktion av tusentalet djur, $P(t)$, ett förstgradspolynom, nämligen en konstant minus antalet djur gånger en annan konstant. Konstanterna är positiva. Modifiera nu denna modell genom att ta hänsyn till att ett konstant antal djur, h , försäljes per tidsenhet. Dessutom kommer ett konstant antal djur, k , att införskaffas per tidsenhet. Ställ upp en matematisk modell för ovanstående. Låt därefter konstanterna vara 5, 1, 7 respektive 3. Studera långtidsbeteendet för alla startvärden, $P(0) = P_0$, på populationen. Kommer populationen att dö ut för några startvärden? Bestäm i så fall tidpunkten för detta.

12. Vad menas med en fundamental mängd av lösningar till den homogena differentialekvationen $x^2y' + axy + by = 0$, $x > 0$?

Låt $y_1(x) = x^2 + x^3$, $y_2(x) = 3x^2 + 2x^3$, $y_3(x) = 7x^2$ och $y_4(x) = 5x^2 - 6x^3$ vara lösningar till den homogena differentialekvationen $x^2y' + axy + by = 0$, $x > 0$.

Ange dess fundamental mängd. Vidare är $y_p(x) = x \ln x$ en partikulärlösning till den inhomogena differentialekvationen $x^2y' + axy + by = f(x)$, $x > 0$.

Bestäm den inhomogen differentialekvationen.

Ange dess allmänna lösning.

13. För det linjära systemet $\mathbf{X}' = \mathbf{A}\mathbf{X}$, där \mathbf{A} är en 2×2 -matris gäller att \mathbf{A} 's egenvärden är sammanfallande och endast en linjärt oberoende egenvektor erhålles.

Bestäm formen på de två linjärt oberoende lösningarna samt ange hur de kan bestämmas.

Låt vidare \mathbf{X}_0 vara en fundamentalmatris till det homogena systemet.

Härled en partikulärlösning till det inhomogena systemet $\mathbf{X}' = \mathbf{A}\mathbf{X} + \mathbf{F}$.

Tillämpa ovanstående för att bestämma den allmänna lösningen

till systemet $\mathbf{X}' = \begin{pmatrix} 4 & -4 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \mathbf{X} + \begin{pmatrix} 4e^{2t} \\ 0 \end{pmatrix}$.

14. Härled laplacetransformen till Heavisides stegfunktion $U(t - a)$ utgående

från definitionen. Bestäm vidare laplacetransformen till $f_\varepsilon(t) = \frac{U(t - a)U(a + \varepsilon - t)}{\varepsilon}$

och låt därefter $\varepsilon \rightarrow 0$ på transformsidan. Bestäm lösningen till begynnelsevärdesproblemet $y'' + 2y' + 5y = \delta(t - 3)$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 7$, där $\delta(t - 3)$ är Diracs deltafunktion.

15. Bestäm den 2π -periodiska lösningen till $y''(t) + 2y'(t - \pi) = \sin t$, $-\pi < t < \pi$.

Ledning: Ansätt lösningen till att vara en fourierserie.